

Bruxelles, 18. siječnja 2022.
(OR. en)

5386/22

AGRI 19
DELECT 7

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ

Datum primitka: 17. siječnja 2022.

Za: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: C(2022) 101 final

Predmet: DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... od 17.1.2022. o izmjeni Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu posebnih zahtjeva za proizvodnju i upotrebu neekoloških sadnica, sadnica iz prijelaznog razdoblja i ekoloških sadnica te drugog biljnog reprodukcijuskog materijala

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument C(2022) 101 final.

Priloženo: C(2022) 101 final

Bruxelles, 17.1.2022.
C(2022) 101 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 17.1.2022.

o izmjeni Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu posebnih zahtjeva za proizvodnju i upotrebu neekoloških sadnica, sadnica iz prijelaznog razdoblja i ekoloških sadnica te drugog biljnog reprodukcijanskog materijala

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

Nakon donošenja nove ekološke Uredbe (EU) 2018/848 i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/1794 o izmjeni u pogledu upotrebe biljnog reprodukcijuskog materijala iz prijelaznog razdoblja i neekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala potrebno je uvesti dodatne izmjene u pogledu upotrebe biljnog reprodukcijuskog materijala iz prijelaznog razdoblja i neekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala. To se posebno odnosi na moguća odstupanja od upotrebe ekoloških sadnica, koje su posebna vrsta biljnog reprodukcijuskog materijala koja potječe iz sjemena i nije obuhvaćena bazama podataka i sustavima informacija o dostupnosti biljnog reprodukcijuskog materijala iz članka 26. Uredbe (EU) 2018/848.

Uzimajući u obzir uobičajenu praksu presađivanja sadnica hortikulturnih usjeva koje često imaju kratak ciklus proizvodnje od presađivanja sadnica do prve berbe proizvoda, važno je u takvim slučajevima ograničiti odstupanje za upotrebu neekoloških sadnica i razjasniti upotrebu sadnica iz prijelaznog razdoblja i neekoloških sadnica te zahtjeve za njihovu proizvodnju u strogim ekološkim uvjetima kako bi se osigurao integritet ekološke proizvodnje.

Osim toga, s obzirom na postojanje više tehnika proizvodnje različitih vrsta biljnog reprodukcijuskog materijala za različite vrste, potrebno je omogućiti neometan prelazak u proizvodnji ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala kako bi se osigurao razvoj sektora ekoloških rastilišta. Zbog dugotrajnih proizvodnih ciklusa, dugoročnih ulaganja i tehničkih poteškoća u osiguravanju usklađenosti sa zahtjevima u pogledu certifikacije kvalitete i fitosanitarnim zahtjevima malo ekoloških rastilišta trenutačno radi s matičnim biljkama ili drugim biljem namijenjenima razmnožavanju koji su uzgojeni u skladu s uvjetima utvrđenima u dijelu I. točki 1.8.2. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848.

Stoga je potrebno uvesti izmjenu kako bi se pod određenim uvjetima dopustila proizvodnja i stavljanje na tržište za upotrebu u ekološkim usjevima biljnog reprodukcijuskog materijala koji potječe od bilja koje ne ispunjava zahtjeve iz dijela I. točke 1.8.2. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848.

Naposljetku, s obzirom na to da će se Uredba (EU) 2018/848 primjenjivati od 1. siječnja 2022., potrebno je uvesti klauzulu s retroaktivnom primjenom kako bi se izbjegao pravni vakuum.

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

O ovom aktu detaljno se raspravljalo s državama članicama u Skupini stručnjaka za ekološku proizvodnju te s glavnim organizacijama iz sektora za ekološku proizvodnju i sektora za biljni reprodukcijuski materijal, odnosno IFOAM-om i s njime povezanim sektorskim skupinama COPA-COGECA i ESA. Glavna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj pri izradi nacрта tih pravila blisko je surađivala s ostalim glavnim upravama u području njihove posebne stručnosti, osobito s Glavnom upravom za zdravlje i sigurnost hrane. Obaviješteni su partneri u WTO-u i provedena je javna rasprava.

Nakon općeg javnog savjetovanja, putem mehanizma za povratne informacije primljeno je više od 400 odgovora. Kako bi se otklonili uzroci za zabrinutost koju je izrazilo više dionika, Komisija predlaže proširenje izmjena u pogledu odstupanja za sadnice na druge vrste biljnog reprodukcijuskog materijala kako bi se omogućio neometan prelazak za razvoj ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala s obzirom na nedostupnost bilja uzgojenog u skladu s dijelom I. točkom 1.8.2. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

U uvodnoj izjavi 35. Uredbe (EU) 2018/848 objašnjeno je da je, kako bi se osigurale kvaliteta, sljedivost, usklađenost i prilagodba tehničkom razvoju, Komisiji delegirana ovlast za donošenje određenih akata, među ostalim u pogledu upotrebe biljnog reprodukcijuskog materijala iz prijelaznog razdoblja ili neekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala.

Definicija biljnog reprodukcijuskog materijala iz članka 3. stavka 17. Uredbe (EU) 2018/848 uključuje sve vrste materijala kako slijedi: „*„biljni reprodukcijuski materijal” znači bilje i svi dijelovi bilja, uključujući sjeme, u bilo kojoj fazi rasta, koji su sposobni za proizvodnju cijelih biljaka i njoj namijenjeni*”. Sadnice su vrsta biljnog reprodukcijuskog materijala i obuhvaćene su područjem primjene odstupanja iz dijela I. točke 1.4. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848 kojom se predviđa mogućnost uzgoja sadnica ili presadnica u posudama za daljnje presađivanje. U Prilogu III. Provedbenoj uredbi (EU) 2020/464 navedena je i sljedeća definicija: „*Za potrebe ove točke, „sadnica” znači mlada biljka koja je narasla iz sjemena, a ne iz reznice.*” Tom se definicijom sadnice izuzimaju iz informacija o dostupnosti biljnog reprodukcijuskog materijala, koje će države članice morati dostaviti Komisiji u skladu s odredbama članka 26. Uredbe (EU) 2018/848.

Točkom 1.8.1. propisano je da se za proizvodnju bilja i biljnih proizvoda koji nisu biljni reprodukcijuski materijal upotrebljava samo ekološki biljni reprodukcijuski materijal. Odstupanja od točke 1.8.1. moguća su na temelju točke 1.8.5.1. zbog nedostatka ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala ili biljnog reprodukcijuskog materijala iz prijelaznog razdoblja.

U dijelu I. točki 1.8.2. Priloga II. Uredbi 2018/848 utvrđeni su sljedeći uvjeti za proizvodnju ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala: „*Kako bi se nabavio ekološki biljni reprodukcijuski materijal za upotrebu u proizvodnji proizvoda koji nisu biljni reprodukcijuski materijal, matična biljka i, ako je relevantno, drugo bilje namijenjeno proizvodnji biljnog reprodukcijuskog materijala moraju biti proizvedeni u skladu s ovom Uredbom barem u jednoj generaciji ili, u slučaju trajnih usjeva, barem u jednoj generaciji tijekom dviju sezona rasta.*” Stoga bi ekološki biljni reprodukcijuski materijal trebao potjecati od bilja koje je uzgojeno i prilagođeno uvjetima ekološke proizvodnje u skladu sa zahtjevima iz točke 1.8.2., ovisno o vrsti.

Ovim se delegiranim aktom mijenjaju odredbe o mogućem odstupanju za upotrebu neekoloških sadnica. Konkretno, ovim se aktom zabranjuje odobravanje upotrebe neekoloških sadnica za usjeve čiji proizvodni ciklus završava u jednoj sezoni rasta, od presađivanja sadnica do žetve konačnog proizvoda. Osim toga, delegiranim aktom razjašnjavaju se odredbe o proizvodnji sadnica iz prijelaznog razdoblja na temelju članka 10. stavka 4. točke (a) Uredbe (EU) 2018/848.

Nadalje, kako bi se riješio problem nedostatka ekološkog sjemena iz kojeg bi se trebale proizvoditi sadnice te nedostatka matičnih biljaka ili, ako je relevantno, drugog bilja namijenjenog proizvodnji biljnog reprodukcijuskog materijala koji su uzgojeni u skladu s dijelom I. točkom 1.8.2. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848, ovim se delegiranim aktom uvode i odredbe za odobrenje subjektima koji proizvode biljni reprodukcijuski materijal da pod određenim uvjetima proizvode i stavljaju na tržište biljni reprodukcijuski materijal za upotrebu u ekološkim usjevima ako ne potječe od matičnih biljaka ili drugog bilja u skladu s točkom 1.8.2. Priloga II.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 17.1.2022.

o izmjeni Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu posebnih zahtjeva za proizvodnju i upotrebu neekoloških sadnica, sadnica iz prijelaznog razdoblja i ekoloških sadnica te drugog biljnog reproduksijskog materijala

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007¹, a posebno njezin članak 12. stavak 2. točke (b) i (e),

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2018/848, a posebno dijelom I. njezina Priloga II., utvrđeni su određeni zahtjevi u pogledu upotrebe biljnog reproduksijskog materijala iz prijelaznog razdoblja i neekološkog biljnog reproduksijskog materijala.
- (2) S obzirom na postupno ukidanje odstupanja od upotrebe ekološkog biljnog reproduksijskog materijala iz članka 53. Uredbe (EU) 2018/848, važno je povećati proizvodnju i stavljanje na tržište ekološkog biljnog reproduksijskog materijala i biljnog reproduksijskog materijala iz prijelaznog razdoblja.
- (3) Međutim, za neke je hortikulture vrste ekološko sjeme i sjeme iz prijelaznog razdoblja trenutačno ograničeno dostupno, a upotreba neekološkog sjemena za proizvodnju sadnica kao biljnog reproduksijskog materijala koji se uzgaja u ekološkim uvjetima uobičajena je tehnika.
- (4) Baze podataka i sustavi iz članka 26. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2018/848, u kojima države članice moraju objaviti informacije o dostupnosti ekološkog biljnog reproduksijskog materijala i biljnog reproduksijskog materijala iz prijelaznog razdoblja, ne uključuju sadnice. S obzirom na posebnu prirodu sadnica i promjenjivo trajanje njihovih proizvodnih ciklusa, potrebno je razjasniti pravila o njihovoj upotrebi u ekološkoj proizvodnji. Dostupnost ekološkog sjemena i sjemena iz prijelaznog razdoblja za dotičnu vrstu i sortu trebalo bi uzeti u obzir kako bi se utvrdila moguća dostupnost ekoloških sadnica i sadnica iz prijelaznog razdoblja na tržištu.
- (5) U skladu s člankom 10. stavkom 4. drugim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) 2018/848 neekološki biljni reproduksijski materijal može se stavljati na tržište i kao materijal iz prijelaznog razdoblja pod uvjetom da je završilo prijelazno razdoblje za takav materijal u trajanju od najmanje 12 mjeseci. Upotreba biljnog reproduksijskog materijala iz prijelaznog razdoblja trebala bi imati prednost nad upotrebom neekološkog biljnog reproduksijskog materijala. U tom je kontekstu potrebno objasniti da se „sadnice iz prijelaznog razdoblja” mogu upotrebljavati ako je njihov ciklus

¹ SL L 150, 14.6.2018., str. 1.

uzgoja trajao najmanje 12 mjeseci na zemljišnoj parceli za koju je završilo prijelazno razdoblje od 12 mjeseci ili ako su uzgojene u posudama ili na zemljišnoj parceli, pod uvjetom da su izrasle iz sjemena iz prijelaznog razdoblja koje je dobiveno od bilja uzgojenog na zemljišnoj parceli za koju je završilo prijelazno razdoblje od 12 mjeseci.

- (6) Međutim, kad je riječ o sadnicama, potrebno je zabraniti upotrebu neekoloških sadnica za usjeve čiji proizvodni ciklus, od presađivanja sadnica do prve žetve konačnog proizvoda, završava u jednoj sezoni rasta, kako bi se osigurao integritet ekoloških proizvoda koji bi mogao biti ugrožen u slučaju prisutnosti ostataka u neekološkom sjemenu koje se upotrebljava kao ishodišni materijal.
- (7) Matične biljke ili, ako je relevantno, drugo bilje namijenjeno proizvodnji biljnog reprodukcijuskog materijala koji su uzgojeni u skladu s dijelom I. točkom 1.8.2. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848, nisu dovoljno dostupni za određeno voće, vinovu lozu i ukrasne vrste ili sorte. Osim toga, zbog dugoročnih ulaganja i tehničkih poteškoća u osiguravanju potpune usklađenosti sa zahtjevima za certifikaciju kvalitete i fitosanitarnim zahtjevima malo je ekoloških rastilišta voća i vinove loze koja trenutačno rade s matičnim biljkama koje su uzgojene u skladu s točkom 1.8.2.
- (8) Kako bi se promicao daljnji razvoj tog visokospecijaliziranog proizvodnog sektora, primjereno je uvesti mogućnost odobravanja upotrebe neekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala uzgojenog u ekološkim uvjetima za proizvodnju biljnog reprodukcijuskog materijala koji će se staviti na tržište i upotrebljavati za ekološke usjeve, ako se ispune određeni posebni uvjeti.
- (9) Subjektima koji proizvode takav biljni reprodukcijuski materijal trebalo bi omogućiti da u nacionalnim sustavima uspostavljenima u skladu s člankom 26. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/848 na dobrovoljnoj osnovi objave informacije o dostupnosti takvog materijala. To će subjektima omogućiti da odaberu ekološki uzgojen biljni reprodukcijuski materijal ako ekološki biljni reprodukcijuski materijal ili biljni reprodukcijuski materijal iz prijelaznog razdoblja nisu dostupni.
- (10) Kako bi se osigurala dosljednost, odobrenja za upotrebu neekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala uzgojenog u ekološkim uvjetima za proizvodnju biljnog reprodukcijuskog materijala trebala bi isteći istodobno s odstupanjima od upotrebe ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala. Komisija bi trebala pratiti dostupnost ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala te će takva odobrenja ukinuti ili produljiti s obzirom na zaključke o dostupnosti ekološkog biljnog reprodukcijuskog materijala predstavljene u izvješću iz članka 53. stavka 7. Uredbe (EU) 2018/848 i u skladu s člankom 53. stavkom 2. te uredbe.
- (11) Prilog II. Uredbi (EU) 2018/848 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (12) Kako bi se izbjegao pravni vakuum, ova bi se Uredba trebala primjenjivati retroaktivno od datuma primjene Uredbe (EU) 2018/848,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog II. Uredbi (EU) 2018/848 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu 17.1.2022.

*Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN*